

Complexnummer: 528736

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Biljoen

Aantal complexonderdelen	Monumentnummers van complexonderdelen
25	528737, 528738, 528739, 528740, 528741, 528742, 528743, 528744, 528745, 528746, 528747, 528748, 528749, 528750, 528751, 528752, 528753, 528754, 528755, 530298, 530299, 530300, 530301, 530302, 530303

Woonplaats

Velp

Gemeente

Rheden

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Biljoen 1, 6883 JH te Velp

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

De HISTORISCHE BUITENPLAATS BILJOEN is gelegen ten oosten van Velp, iets ten noorden van de rivier de IJssel. De buitenplaats bestaat uit een door vijvers en grachten omgeven in oorsprong 16de-eeuws kasteel met omgracht voorplein met keermuren en bruggen waarop een laat 18de-eeuws bouwhuis staat. Twee toegangslanen ontsluiten tot het kasteelterrein. Het kasteel wordt omgeven door een vroeg-landschappelijk parkgedeelte dat via een thans open gebied ten noorden en zuiden van de Zuthpensestraatweg overgaat in het glooiende bosrijke gebied Beekhuizen. Op de buitenplaats bevinden zich behalve het kasteel, een bouwhuis, een voormalige rentmeesterswoning, een voormalige uitspanning, een aantal tuinsieraden (vazen en voetstukken, twee sokkels, twee ijskelders, een hondenhok, vier toegangshekken, een aantal cascades, een brug met keermuur en twee eenvoudige bruggen) en een stenen doorlaat.

In de late 18de eeuw verkreeg de tuin- en parkaanleg de nog deels op hoofdlijnen en deels in detail bestaande structuur. In 1777 erfde Johan Frederik Willem baron van Spaen (1746-1827) het kasteel dat reeds in de tweede helft van de 17de eeuw tot een centraalbouw met vier hoektorentjes was verbouwd en door water werd omringd. Rondom het kasteel lag in die tijd een Frans classicistische aanleg die op de Hottingerkaart uit 1783 duidelijk te herkennen is. De toegangslaan was loodrecht op het huis gericht. Aan weerszijden van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

het voorplein lagen sierperken, symmetrisch ten opzichte van elkaar geplaatst. Het kasteel lag, evenals de twee bouwhuizen, op een eiland. De symmetrische middenas van de aanleg liep achter het huis tussen sierperken door en eindigde in een diergaarde. Vanaf 1784 werkte de tuinarchitect J.G. Michael op Biljoen. Hij herschiep een gedeelte van het formele park in een park in landschapsstijl. In 1790 creëerde Van Spaen samen met zijn tuinarchitect op het ten noorden van Biljoen gelegen terrein met de naam 'Beekhuizen', een parkachtig landschap dat geïnspireerd was op de Griekse landstreken Tempe en Arcadia, waarvan de hoofdstructuur, bestaande uit een aantal lanen, de holle, diep gelegen slingerende beek (de Beekhuizense beek) met daarin diverse watervallen en vijvers, wandelingen en zichten nog altijd bestaat. Van 1793 tot 1810 ontplooidde Van Spaen weinig activiteiten op Biljoen. Van 1810 tot 1815 werkte de tuinarchitect J.D. Zocher sr. op Biljoen en Beekhuizen. Zijn zoon J.D. Zocher jr. nam in 1822 de werkzaamheden over en bracht onder andere de vergraven slotgracht om het kasteel en de vijver voor de voormalige havezate Overhagen, nog altijd deel uitmakende van Biljoen, met elkaar in verbinding. De directe verbinding van beide waterpartijen werd omstreeks de Tweede Wereldoorlog verbroken. Ten zuiden van de grote vijver op Beekhuizen staat de vermoedelijk in het eerste kwart van de 19de eeuw gebouwde voormalige uitspanning.

Na de dood van Van Spaen in 1827 is er weinig veranderd aan de park- en tuinaanleg van Biljoen. De structuur van de landschapsaanleg uit de 18de eeuw is nog duidelijk te herkennen, hetgeen ook voor Beekhuizen geldt. Hier is de hoofdstructuur in de vorm van een bos met lanen, tracés, paden, de slingerende Beekhuizense beek met cascades, molenrestanten en vijvers bewaard gebleven, evenals de ijskelder en voormalige uitspanning.

Op het voorplein van kasteel Biljoen is na een brand aan het einde van de 18de eeuw het bouwhuis herbouwd in een classicistische stijl. Ten westen van de hoofdentree tot het kasteelterrein staat de voormalige rentmeesterswoning (vermoedelijk uit het derde kwart van de negentiende eeuw).

In 1867 werden Beekhuizen en Nederhagen verkocht aan J.H.W. Lüps, Duits industrieel. Lüps verwierf in 1872 Biljoen, waardoor Biljoen en Beekhuizen weer in een hand kwamen. In 1930 werd Beekhuizen aan de gemeente Rheden en de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten verkocht.

De buitenplaats wordt in het noorden begrenst door het zicht naar het noordwesten, in het oosten door de wandeling die afbuigt naar het Kamerdal. Via de Ossendaalselaan loopt de omgrenzing terug richting Velp, buigt af en loopt langs de oostzijde van Biljoen en langs de zuidzijde van Overhagen. In het oosten wordt de begrenzing gevormd door de open percelen langs de Gasthuislaan in het zuiden en de Beekhuizenseweg in het noorden. Langs de Beekhuizenseweg is in de 20e eeuw de aanleg aan de rand door woningbouw wat gereduceerd.

De omgrenzing van de historische buitenplaats is aangegeven op de bij de registeromschrijving bijbehorende kaart.

De historische buitenplaats Biljoen is uit de volgende samenstellende onderdelen opgebouwd: HOOFDGEBOUW (HUIS BILJOEN) (1), HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2), BOUWHUIS (3), VOORPLEIN MET KEERMUREN EN TOEGANGSBRUGGEN (4), IJSKELDER BILJOEN (5), IJSKELDER BEEKHUIZEN (6), TWEE TUINVAZEN OP VOETSTUKKEN (7), HONDENHOK (8), SOKKEL (9), SOKKEL (10), TWEE SIERVAZEN OP SOKKELS (11), TWEE SOKKELS BIJ ENTREE (12), TWEE SOKKELS BIJ ENTREE (13), TWEE TOEGANGSHEKKEN (14), TWEE TOEGANGSHEKKEN (15), CASCADE (16), RENTMEESTERSWONING (17), VOORMALIGE UITSPANNING (18), TWEE BRUGGEN (19), STENEN DOORLAAT (20), BRUG EN KEERMUUR BIJ BOERDERIJ DE VISCHKOM (21), DOORLAAT MET KEERMUREN (22), CASCADE IN BEEK LANGS BEEKHUIZENSEWEG (23), CASCADE ACHTER MOLENAARSHUIS (24) en MOLENAARSHUIS (25).

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Buiten de bescherming van rijkswege vallen: de boerderij (Biljoen 4) ten zuidwesten van kasteel Biljoen en alle niet als zelfstandig monument beschreven opstallen/gebouwen op Beekhuizen en Overhagen vanwege te geringe ouderdom danwel monumentale waarde.

Waardering van het complex

De historische buitenplaats Biljoen en het bijbehorende Beekhuizen zijn in cultuur-, architectuur- en tuinhistorisch opzicht van algemeen belang vanwege:

- het in oorsprong 16de-eeuwse kasteel Biljoen;
- de deels in structuur en deels in detail gaaf bewaard gebleven historische tuin- en parkaanleg in landschapsstijl van Biljoen en Beekhuizen, aangelegd door J.G. Michael, J.D. Zocher sr. en J.D. Zocher jr. in de periode tussen circa 1784 en 1850, binnen een nog in hoofdlijnen bestaande oudere formele structuur van lanen, tracés, paden, waterlopen en vijverpartijen;
- de visuele samenhang tussen de complexonderdelen;
- de ornamentele waarde van de complexonderdelen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528737

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82880/22

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velp	Rheden	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velp	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velp Gelderland	B			38

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 1: HOOFDGEBOUW (kasteel Biljoen).

Kasteel Biljoen is een in oorsprong 16de-eeuws kasteel dat in de tweede helft van de 17de eeuw, omstreeks 1662, tot een centraalbouw met vier hoektorens werd verbouwd. Het hoofdvolume wordt overkapt door een afgeknot schilddak, de schilden zijn gedekt met oud-Hollandse gesmoorde pannen en het platte dak is van koper. In de 18de en 19de eeuw werd wederom tijdens verbouwingen het kasteel gewijzigd en gemoderniseerd. Het kasteel is geheel omgeven door water en is middels een bakstenen dubbele rondboogbrug verbonden met het eveneens door water omgeven voorplein. Het kasteel heeft een souterrain, is twee bouwlagen hoog en wordt overkapt door een schilddak waarop vier gemetselde schoorstenen staan. De schoorstenen worden onderling verbonden door een balustrade. In de vijf traveeën brede voorgevel (west) centraal een middenrisaliet van drie traveeën waarin een entree onder een balkon in een neorenaissance stijl, ontworpen in de jaren '60 van de 19de eeuw door de architect L.H. Ebersson. Boven de entree van het balkon twee natuurstenen leeuwen die het wapen van de familie Van Hardenbroek dragen (inscriptie Semper Idem). Aan weerszijden achtruits empire-vensters. Op het dakschild een licht getoogde dakkapel met bewerkte wangen.

In de drie traveeën brede linker zijgevel (noord) ondermeer eenruits, achtruits en kleine vierruits vensters. Op het dakschild twee dakkapellen met fronton, een groot dakvenster en een dakkapel voorzien van luiken en fronton. In iedere travee van de vier traveeën brede achtergevel (oost) een meerruits venster met diefijzer in het souterrain, op de bel-etage en de verdieping achtruits empire-vensters (naar binnen draaiend). Op het dakschild drie dakkapellen. De rechtergevel (zuid) is evenals de linker zijgevel drie traveeën breed en heeft een onregelmatige indeling: links blindnissen en enkele latere toegevoegde vensters, centraal vensters als in de achtergevel, rechts is een venster van de begane grond vervangen. Op het dakschild drie dakkapellen waarvan de onderste twee de kroonlijst snijden. De zijgevels en achtergevel hebben oorspronkelijk een symmetrische indeling gehad, door het wijzigen van vensters

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

en raamindelingen hebben de gevels een meer onregelmatige indeling gekregen. De vier hoektorens zijn voorzien van met leien gedekte helmkappen en van vensters (ondermeer twaalfruits vensters, laddervensters, blindnissen).

INTERIEUR- In het interieur zijn onder meer van belang de binnenluiken, de lambriseringsen, trappen, vloeren, (stuc)plafonds, de ruimtelijke indeling van de verdiepingen en de fameuze stucwerken in de grote zaal op de verdieping waarvoor opdracht door Jan Frederik Willem van Spaen werd gegeven. De stucwerken bevinden zich in de in neoclassicistische stijl (Louis XVI) uitgevoerde grote zaal en zijn gemaakt naar gravures van G.B. Piranesi, voorstellende de Venduten van het oude Rome uit de Roma Antica. Het stucwerk werd gemaakt in de periode 1780-1782, nadat in 1780 op Biljoen een brand woedde. In het stucwerk worden onder meer het pantheon, de zuil van Trajanus, de obelisk bij St. Jan van Lateranen, Mausoleum van keizer Augustus, de tempel van Sylbille te Tivoli, de Ponte Salario, Ponte Milvio, Piramide van Cestius en het graf van Caecilia Metella verbeeld. Het stucwerk heeft thans (2004) een witte kleur maar had oorspronkelijk vermoedelijk een groene ondergrond, later een hemelsblauwe. Waarschijnlijk is het stucwerk van de hand van Hermanus Bader. Voorts zijn ondermeer van belang twee kamers met wandtapijten (resp. 17de- en 18de-eeuws) en een aantal schoorsteenmantels.

Waardering

Het HOOFDGEBOUW van de historische buitenplaats Biljoen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- als fraai voorbeeld van een 16de-eeuws kasteel dat omstreeks 1662 zijn huidige verschijningsvorm als centraalbouw met hoektorens verkreeg;
- vanwege de hoge mate van gaafheid van het exterieur en interieur;
- vanwege de kenmerkende ligging binnen de parkaanleg;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Kasteel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528738

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82880/16

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Rheden, Rozendaal, Velp	Rheden	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velp	BY Biljoen 1

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Rheden	E			224
Velp Gelderland	A			799
Velp Gelderland	A			809
Velp Gelderland	A			859
Velp Gelderland	A			860
Velp Gelderland	B			901
Velp Gelderland	B			902
Velp Gelderland	A			866
Velp Gelderland	A			868
Velp Gelderland	A			867
Velp Gelderland	A			779
Velp Gelderland	A			493
Velp Gelderland	B			787
Velp Gelderland	A			126
Velp Gelderland	A			511
Velp Gelderland	A			424
Velp Gelderland	A			827
Velp Gelderland	A			414
Velp Gelderland	A			425
Velp Gelderland	B			366
Velp Gelderland	I			1345
Velp Gelderland	A			422

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velp Gelderland	A			748
Velp Gelderland	I			1349
Velp Gelderland	A			775
Velp Gelderland	B			35
Velp Gelderland	B			43
Rheden	E			223
Rheden	E			478
Velp Gelderland	B			717
Velp Gelderland	B			370
Velp Gelderland	B			681
Velp Gelderland	I			1377
Velp Gelderland	A			427
Velp Gelderland	B			859
Velp Gelderland	B			806
Velp Gelderland	B			235
Velp Gelderland	B			300
Velp Gelderland	B			13
Velp Gelderland	A			225
Velp Gelderland	A			423
Velp Gelderland	A			828
Velp Gelderland	B			301
Velp Gelderland	A			711
Velp Gelderland	B			59
Velp Gelderland	A			467
Velp Gelderland	A			769
Velp Gelderland	B			67
Velp Gelderland	A			716
Velp Gelderland	A			222
Velp Gelderland	B			683
Velp Gelderland	A			270
Velp Gelderland	A			405
Velp Gelderland	C			1219
Velp Gelderland	A			420
Velp Gelderland	B			60

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velp Gelderland	A			265
Velp Gelderland	B			860
Velp Gelderland	I			1343
Velp Gelderland	I			1353
Velp Gelderland	B			304
Velp Gelderland	B			682
Velp Gelderland	B			459
Velp Gelderland	B			38
Velp Gelderland	B			786
Velp Gelderland	I			1351
Velp Gelderland	B			30
Velp Gelderland	I			1352
Velp Gelderland	B			39
Velp Gelderland	A			645
Velp Gelderland	B			307
Velp Gelderland	A			421
Velp Gelderland	B			810
Velp Gelderland	A			404
Velp Gelderland	B			680
Velp Gelderland	B			805
Velp Gelderland	B			61
Velp Gelderland	B			78
Rheden	E			225
Velp Gelderland	B			303
Velp Gelderland	A			264
Velp Gelderland	A			774
Velp Gelderland	I			1350
Velp Gelderland	A			826
Velp Gelderland	B			37
Velp Gelderland	I			1348
Velp Gelderland	B			738
Velp Gelderland	B			387
Velp Gelderland	B			685
Velp Gelderland	B			386

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velp Gelderland	B			36
Velp Gelderland	B			775
Velp Gelderland	B			79
Rheden	E			222
Velp Gelderland	B			63
Velp Gelderland	A			646
Velp Gelderland	I			1344
Velp Gelderland	B			716
Velp Gelderland	A			484
Velp Gelderland	A			226
Rheden	E			226
Velp Gelderland	A			768
Velp Gelderland	I			1346
Velp Gelderland	B			330
Velp Gelderland	B			70
Velp Gelderland	B			762
Velp Gelderland	B			62
Velp Gelderland	B			760
Velp Gelderland	A			401
Velp Gelderland	A			829

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 2: HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG.

De historische tuin- en parkaanleg rondom kasteel Biljoen en op Beekhuizen dateert in oorsprong uit het einde van de 18de eeuw, toen ze werd aangelegd binnen een oudere, formele structuur van (deels nog bestaande) lanen, tracés en waterlopen.

In 1777 erfde J.F.W. baron van Spaen van Biljoen het kasteel en omliggende gronden. Een van zijn eerste grote wijzigingen van de toen bestaande aanleg dateert uit circa 1780 toen de buitengracht ten noorden van Overhagen, een voormalige havezate die in 1711 met Biljoen verenigd werd, tot een grote vijver in landschapsstijl vergraven werd. Deze vijver behoort nog altijd tot de aanleg van Biljoen. Tot circa 1784 lag direct rondom het kasteel een Frans-classicistische aanleg, zoals op de Hottingerkaart uit 1783 is te zien. De toegangslaan lag loodrecht op het kasteel, met voor het voorplein symmetrisch ten opzichte van elkaar gelegen sierperken. De symmetrische middenas liep achter het huis tussen sierperken door en eindigde in een diergaarde. Vanaf 1784 was tuinarchitect J.G. Michael werkzaam op Biljoen. Hij realiseerde ondermeer de directe omgeving van het kasteel en de vijver met de eilandjes in landschappelijke stijl ten oosten van het kasteel. Zijn zoon J.D. Zocher jr. nam in 1822 de werkzaamheden over en bracht onder andere de toen vergraven slotgracht om het kasteel en de vijver voor Overhagen met elkaar in verbinding. Deze aanleg bestaat nog steeds

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

zowel in structuur als in detail. De directe verbinding tussen de gracht en de vijver voor Overhagen is omstreeks de Tweede wereldoorlog verbroken.

In 1820, twee jaar voordat Zocher de laatste wijzigingen van het park in de tijd van J.F.W. baron van Spaen ter hand nam, liet Van Spaen de wandelgids "Geldersch Arkadia of wandeling over Biljoen en Beekhuizen" uitbrengen. Deze gids vermeldt het verloop van de wandeling en noemt details ervan, die tot op heden nog steeds kunnen worden waargenomen. Ook gaat de gids in op de totstandkoming van Biljoen en Beekhuizen. Drie jaar hierna werd een wandelkaart van Beekhuizen uitgebracht.

Al vanaf 1774 liet Van Spaen het ten noorden van het kasteel gelegen en van grote natuurlijke hoogteverschillen voorziene terrein 'Beekhuizen', dat tot die tijd met heide begroeid was, met dennen inplanten voor houtproductie. Tevens kon hij op deze wijze een modieus "Zwitsers" landschap creëren. Van Spaen ontwikkelde in deze periode, geheel in de geest van de tijd, met vermoedelijk zijn tuinarchitect het idee om op Beekhuizen een ideaal landschap te creëren, geïnspireerd op de Griekse landstreken Tempe en Arcadia, zoals deze door de klassieken werden bezongen. Beekhuizen werd op 29 augustus 1790 officieel geopend. Er waren onder meer wandelingen aangelegd die langs een blokkenhut, een Grote Cascade, Hermitage, een holle en slingerende beek (Beekhuizense beek), visvijvers en de Grote Fontein voerden. De beek was een door mensenhanden gegraven, zgn. opgelegde beek met een bodem van klei en veldkeien. Op diverse plaatsen liet Van Spaen tekstborden plaatsen waarop in dichtvorm citaten van klassieke en moderne schrijvers werden weergegeven die als onderwerp geïdealiseerde landschapsbeschrijvingen hadden. In 1820 waren de borden weer verdwenen. Ook was er in de aanleg nog sprake van een Chinese tempel, een kleine cascade met een hermitage en een Chinese brug. Ook deze objecten zijn verdwenen. In vermoedelijk het eerste kwart van de 19de eeuw werd de uitspanning (thans in gebruik als woonhuis) gebouwd ten zuiden van de grote vijver.

"Geldersch Arkadia" voerde en voert de wandelaar vanaf de noordzijde van het park van Biljoen over de nog steeds bestaande laan aan de overzijde van de Zutphensestraatweg naar Beekhuizen. Deze laan eindigt loodrecht op de eveneens nog bestaande Ossendaalselaan in Beekhuizen, waar de wandelgids uit 1820 de wandelaar twee opties biedt: hij kan naar links naar de nog bestaande Keienberg, waar een spiraalsgewijs aangelegd wandelpad naar de top voert. Het pad kruiste de 16 lanen, die stergewijs in een punt op de Keienberg samenkwamen. Deze aanleg van paden en lanen is slechts in geringe mate nog in het veld herkenbaar. Vanaf de Keienberg vervolgt de wandeling via slingerpaden noordwaarts in het sterk geaccidenteerd terrein langs de grote vijver en de beek in de richting van het oorspronkelijke hoogtepunt van de aanleg, het gedeelte waar zich de Grote Cascade bevond. Aan de noordzijde eindigt de aanleg achter de nog steeds bestaande hartvormige vijver.

Indien de wandelaar naar rechts ging voerde de wandeling over twee "bergen", de Ossenberg en de Kamerdalseberg. Volgens de wandelgids bood de Ossenberg een mooier uitzicht dan de Keienberg: op de top had de wandelaar een uitzicht waarin 47 kerktorens zichtbaar waren. De hoogste "berg" was de Kamerdalseberg, "waar het uitzigt, naar alle zijden, een nog grotere verscheidenheid oplevert". Vanaf de Kamerdalseweg voerde een pad in flauwe slingers naar de noordzijde van Beekhuizen. Deze wandeling over de Ossenberg en Kamerdalseberg naar de noordzijde van Beekhuizen is tot op heden in structuur bewaard gebleven.

Van 1793 tot 1810 ontplooidde Van Spaen weinig activiteiten. Van 1810 tot 1815 werkte de tuinarchitect J.D. Zocher sr. (1763-1817) op Biljoen en Beekhuizen. J.D. Zocher jr. (1791-1870) nam in 1822 de werkzaamheden over. Hij bracht onder andere de vergraven slotgracht van Biljoen en de vijver voor Overhagen met elkaar in verbinding zodat één grote waterpartij ontstond die omzoomd is met eiken. In deze vijver ligt een rond eiland met daarop een natuurstenen sokkel waarop oorspronkelijk een 'Diana' op stond, vermoedelijk daterend uit de tijd van J.F.W. baron van Spaen. In Geldersch Arkadia wordt het uitzicht op dit eilandje genoemd,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

"hetwelk misschien eenmaal (mocht het zijn na vele jaren!) de begraafplaats van den tegenwoordige eigenaar zal bevatten". De vijvers hebben een waterafvoer opgetrokken in baksteen, afgedekt met natuurstenen dekplaten en voorzien van houten schotbalken. In de Franse tijd werd ten zuiden van de grote vijver op Beekhuizen een schietbaan aangelegd, die nog goed in het terrein waarneembaar is.

Sinds de dood van Van Spaen in 1827 is er weinig veranderd aan de structuur en opzet van de parkaanleg van Biljoen en Beekhuizen. In 1847 werd op Beekhuizen een hotel gebouwd, dat in 1892 afbrandde en daarna weer opgebouwd werd. In de jaren '80 van de 20ste eeuw brandde het hotel wederom af. De Beekhuizense Weg werd wat verbreed en wat verlegd. De stoffering van het parkgedeelte op Beekhuizen is thans vrijwel helemaal verdwenen; in de Beekhuizense beek zijn echter op enkele plaatsen nog molenrestanten te vinden (de molen van het Kazenmakersgat en de molen van de Keienberg achter het zgn. Muldershuis), de trapwaterval bij de vijver op Beekhuizen en de ijskelder resteren nog. De aanleg van Beekhuizen ten noorden van de Straatweg is aan de westzijde gereduceerd door woningbouw. Maar ondanks deze aantastingen is de opzet van de 18de-eeuwse "Arcadische" landschappelijke aanleg met wandelingen en waterlopen, de Beekhuizense beek met haar vijvers en cascades, de diverse zichtassen, het open weidegebied als overgangszone tussen Biljoen en Beekhuizen, het open terrein ten westen van Biljoen, de oudere formele hoofdstructuur van lanen, tracés en waterlopen rondom het kasteel en de invulling met een vroeg-landschappelijke aanleg, de vijverpartij tussen Biljoen en Overhagen, bewaard gebleven.

Rondom het kasteel zijn in het park diverse tuinsieraden bewaard gebleven, ondermeer natuurstenen sokkels, vazen, toegangshekken, een hondenhok, een ijskelder en enkele eenvoudige bruggen. Op Beekhuizen staat een ijskelder.

Waardering

De HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de historische buitenplaats Biljoen is van algemeen belang:

- als representatief voorbeeld van een aanleg in landschapsstijl die in fasen tot stand is gekomen, gelegen binnen de in hoofdlijnen nog bestaande vroeg-18de-eeuwse formele aanleg;
- vanwege de, deels ook in detail, vrij gaaf bewaarde structuur bestaande uit lanen, tracés, paden, waterlopen en vijvers;
- vanwege het belang van de aanleg voor de geschiedenis van de tuin- en landschapsarchitectuur;
- vanwege de aanwezigheid van tuinsieraden, waarvan enkele deel uitmaakten van de 18de-eeuwse aanleg en andere in de loop van de 19de eeuw bij de buitenplaats gingen behoren;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528739

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82880/4

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Velp	Rheden	Gelderland

Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Biljoen	3			6883 JH	Velp		
Biljoen	5			6883 JH	Velp		

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Velp Gelderland	B			39

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 3: BOUWHUIS.

Het BOUWHUIS (het zgn. koetshuis) op het voorplein voor kasteel Biljoen dateert uit het einde van de 18de eeuw (het nog werkende uurwerk dateert uit 1792), toen het na een brand werd herbouwd. In het bouwhuis zijn twee woningen, schuren, garages en kantoorruimte ondergebracht. Het deels onderkelderde bouwhuis heeft in aanzien een blokvormig uiterlijk, maar bestaat uit twee evenwijdige bouwvolumes die met elkaar zijn verbonden door twee hoge muren die de voor- en de achtergevel vormen. Binnen de muren en de bouwvolumes ligt een binnenplaats. Het gebouw is opgetrokken in een rode baksteen en heeft een thans grijze plint, okergele accenten en groen geschilderde kozijnen en ramen. De beide vleugels worden overkapt door zadeldaken en aan de voorzijde bestaat de kap uit een flauw lessenaarsdak. De daken zijn thans bedekt met dakleer. Rondom de kap loopt een gekropte, met empire-elementen gedecoreerde kroonlijst.

In de voorgevel, met midden- en zijrisalieten en omgaande lisenen op de hoeken, centraal een nis waarin op een sokkel (in 2000 in mergel vervangen) een 19de-eeuws (witgeschilderd keramiek) beeld van Ceres staat. Op de verdieping een klok, verdiepte blinde nissen en meerruits schuifvensters. In de linker zijgevel drie grote deuren (baanders en schuifdeuren) en meerruits vensters. De rechter zijgevel is voorzien van een hoge stoep met entree omgeven door pilasters en kroonlijst en balustrade, meerruits schuifvensters en getoogde vensters in het souterrain. De muur die de beide bouwdelen van het koetshuis met elkaar verbindt en mede de achtergevel van het koetshuis vormt, zwenkt in. In de achtergevel ondermeer centraal een getoogde baander, meerruits schuifvensters, blindnissen, een entree met bovenlicht en vensters in het souterrain. Oorspronkelijk stonden op het bouwhuis houten beelden.

Het INTERIEUR van het bouwhuis is grotendeels nog ongewijzigd.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Het BOUWHUIS behorende tot de historische buitenplaats Biljoen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de architectonische vormgeving;
- vanwege de gaafheid van het exterieur en interieur;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Bouwhuis

Monumentnummer*: 528740

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82880/79

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Velp	Rheden	Gelderland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Velp	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Velp Gelderland	B			39

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 4: VOORPLEIN MET KEERMUREN EN BRUGGEN.

Voor kasteel Biljoen ligt een omgracht en geheel ommuurd VOORPLEIN waarop het bouwhuis staat, vermoedelijk daterend uit de 18de eeuw. De bakstenen KEERMUREN zijn op enkele plaatsen van trapjes voorzien. Aan de noordzijde leidt een trap met natuurstenen treden naar een eenvoudig houten brug waarop een zwart geschilderd smeedijzeren hekje met een draaibare vleugel staat. Aan de zuidzijde is eenzelfde trap gesitueerd op een plek waar voorheen een trekbootje lag dat met de overzijde van de gracht in verbinding stond. Thans staan er nog twee gecanneleerde zuilen met Ionische kapitelen waarop een bol. Daarnaast een muur opgetrokken van sintels, zodat de muur een rotsachtig aanzien heeft.

De muren van de uitzwenkende dubbele RONDBOOGBRUG die het kasteleiland met het voorplein verbindt zijn voorzien van een natuurstenen wapen (van Anna Polowna), natuurstenen balusters met voet- en dekplaten, en tien natuurstenen leeuwen en beren die wapens dragen. De leeuwen en beren staan op voetstukken met verdiepte velden. De keermuren naast de toegang tot de brug zijn gedecoreerd met natuurstenen voluten.

De in rode baksteen opgetrokken, driedubbele RONDBOOGBRUG naar het voorplein heeft hoge muren (deels keermuren) voorzien van een ezelsrug. Deze brug dateert van kort na de Tweede Wereldoorlog en vervangt een houten brug.

Waardering

Het VOORPLEIN MET KEERMUREN EN BRUGGEN behorende tot de historische buitenplaats Biljoen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de architectonische vormgeving;
- vanwege de gaafheid;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Voorplein

Monumentnummer*: 528741

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82880/62

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velp	Rheden	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velp	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velp Gelderland	B			459

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 5: IJSKELDER BILJOEN.

Ten zuiden van kasteel Biljoen staat een geheel in bakstenen opgetrokken IJSKELDER, vroeg 18de eeuw, bestaande uit een gangetje uitkomende op een verdiept gelegen koepelvormige kelder. De ijskelder wordt afgesloten door een getoogde deur van recente datum. Aan weerszijden van de deur twee haaks op de deur staande taps toelopende bakstenen keermuren. De ijskelder is in een "bergje" gelegen.

Waardering

De IJSKELDER behorende tot de historische buitenplaats Biljoen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de functionele vormgeving;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Ijskelder

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528742

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82880/46

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velp	Rheden	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velp	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velp Gelderland	A			511

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 6: IJSKELDER BEEKHUIZEN.

Op Beekhuizen staat een geheel in bakstenen opgetrokken IJSKELDER, circa 1844, afgesloten door een deur van recente datum. Aan weerszijden van de deur twee taps toelopende bakstenen keermuren. De ijskelder bestaat uit een gangetje dat uitkomt op een verdiept gelegen koepelvormige kelder. Onder de gang ligt een tweede kelder.

Waardering

De IJSKELDER behorende tot de historische buitenplaats Biljoen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de functionele vormgeving;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Ijskelder

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528743

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82880/34

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velp	Rheden	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velp	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velp Gelderland	B			459

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 7: TWEE TUINVAZEN OP VOETSTUKKEN.

Ten noorden van kasteel Biljoen twee 18de-eeuwse natuurstenen TUINVAZEN OP VOETSTUKKEN. De vazen met gecanneleerde voeten zijn gedecoreerd met acanthusblad-ornamenten en voorzien van een deksel.

Waardering

De TWEE TUINVAZEN OP VOETSTUKKEN behorende tot de historische buitenplaats Biljoen zijn van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ornamentele vormgeving;
- als karakteristieke en decoratieve onderdelen van de buitenplaats;
- vanwege de relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinvaas

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528744

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82880/124

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velp	Rheden	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velp	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velp Gelderland	B			39

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 8: HONDENHOK.

Op het voorplein van kasteel Biljoen staat een laat-19de-eeuws HONDENHOK op 9-hoekige plattegrond met een bakstenen fundament in visgraatpatroon. Het hok heeft een ijzeren frame van staanders met centraal een rondhouten stijl en wordt door een overstekend rieten tentdak overkapt. Op de kap een pinakel. De wanden en scheidingswanden zijn van gaas. Het hok bestaat uit drie delen, ieder met een eigen ingang, in ieder deel een thans lichtgrijs geschilderde liggende wijnvaten met voor de open zijde een zachtgeel geschilderde pilasters en fronton.

Waardering

Het HONDENHOK behorende tot de historische buitenplaats Biljoen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ornamentele vormgeving;
- als karakteristieke en decoratieve onderdelen van de buitenplaats;
- vanwege de relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528745

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 november 2006
Kadaster deel/nr 82880/114

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Velp Rheden Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Velp

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Velp Gelderland B 39

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 9: SOKKEL.

Op het voorplein voor kasteel Biljoen staat een kegelvormige natuurstenen - vermoedelijk 19de-eeuwse - SOKKEL op vierkante voetplaat, met een ronde dekplaat. Op de schacht een decoratie van liggende ruiten met cirkels.

Waardering

De SOKKEL behorende tot de historische buitenplaats Biljoen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ornamentele vormgeving;
- als karakteristiek en decoratief onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528746

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 november 2006
Kadaster deel/nr 82880/106

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Velp Rheden Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Velp

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Velp Gelderland B 39

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 10: SOKKEL.

Op het voorplein voor kasteel Biljoen staat een natuurstenen 18de-eeuwse SOKKEL in de vorm van een zuil met cannelures. De zuil staat op een geprofileerde voetplaat en wordt gedekt door een Ionisch kapiteel.

Waardering

De SOKKEL behorende tot de historische buitenplaats Biljoen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ornamentele vormgeving;
- als karakteristiek en decoratief onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528747

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82880/94

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velp	Rheden	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velp	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartemen aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velp Gelderland	B			717

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 11: TWEE SIERVAZEN OP SOKKELS.

Halverwege de oprijlaan (Van Spaenallee) naar kasteel Biljoen staan twee natuurstenen 18de-eeuwse SOKKELS in Lodewijk XV-stijl met op elk een natuurstenen SIERVAAS in Lodewijk XV-stijl met deksel met knop. De vazen zijn gedecoreerd met guirlandes en knorren. De balustervormige sokkels zijn voorzien van verdiepte velden en decoratieve versieringen.

Waardering

De TWEE SIERVAZEN OP SOKKELS behorende tot de historische buitenplaats Biljoen zijn van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ornamentele vormgeving;
- als karakteristieke en decoratieve onderdelen van de buitenplaats;
- vanwege de relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinvaas

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528748

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 november 2006
Kadaster deel/nr 82881/10

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Velp Rheden Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Velp

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Apartement aanduiding Grondperceel
Velp Gelderland B 717

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 12: TWEE SOKKELS BIJ ENTREE.

Aan het begin van de Van Spaenallee bij kasteel Biljoen staan twee grote vroeg-19de-eeuwse natuurstenen SOKKELS die de entree markeren. De sokkels staan op een basement op kruisvormige grondslag. De sokkels zijn voorzien van verdiepte velden, voluten en gestileerde achantusblad- en bloemmotieven.

Waardering

De TWEE SOKKELS behorende tot de historische buitenplaats Biljoen zijn van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ornamentele vormgeving;
- als karakteristieke en decoratieve onderdelen van de buitenplaats;
- vanwege de relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen Tuinsieraad

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528749

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82881/6

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velp	Rheden	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velp	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velp Gelderland	B			760

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 13: TWEE SOKKELS BIJ ENTREE.

Aan het begin van de toegangsweg Biljoen bij kasteel Biljoen staan twee grote vroeg-19de-eeuwse natuurstenen SOKKELS die de entree markeren. De sokkels staan op een basement op kruisvormige grondslag. De sokkels zijn voorzien van verdiepte velden, voluten en gestileerde acanthusblad- en bloemmotieven. De sokkels worden gedekt door een wat spits toelopende dekplaat met sierrand en knop. Aan de voorzijde van beide sokkels bevinden zich wapenvelden.

Waardering

De TWEE SOKKELS behorende tot de historische buitenplaats Biljoen zijn van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ornamentale vormgeving;
- als karakteristieke en decoratieve onderdelen van de buitenplaats;
- vanwege de relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinsieraad

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528750

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82881/95

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velp	Rheden	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velp	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velp Gelderland	B			459

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 14: TWEE TOEGANGSHEKKEN.

Twee identieke 19de-eeuwse TOEGANGSHEKKEN gelegen aan de weg Biljoen bij kasteel Biljoen. De twee grote hekken, aan weerszijden van de oprijlaan naar kasteel Biljoen, bestaan uit twee bakstenen pijlers op natuurstenen voetstuk met geprofileerde natuurstenen spitse dekplaten bekroond met bol. Tussen de pijlers draaibare ijzeren vleugels, thans wit geschilderd). Aan weerszijden een zijstuk (wit geschilderd). De hekwerken bestaan uit lange en korte stijlen voorzien van opengewerkte pijlpunten en granaatappels en regels.

Waardering

De TWEE TOEGANGSHEKKEN behorende tot de buitenplaats Biljoen zijn van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de decoratieve architectonische vormgeving;
- als karakteristiek markeringspunt van een entree tot de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528751

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82881/62

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velp	Rheden	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velp	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velp Gelderland	B			459

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 15: TWEE TOEGANGSHEKKEN.

Twee identieke 19de-eeuwse TOEGANGSHEKKEN gelegen aan de weg Biljoen. De twee hekken staan aan weerszijden van de oprijlaan naar kasteel Biljoen en bestaan uit twee gietijzeren kolommen op 8-zijdige grondslag voorzien van cannelures, lijst en knop in de vorm van een granaatappel. Tussen de kolommen twee draaibare ijzeren vleugels met stijlen en regels en diagonalen. Beide hekken zijn thans witgeschilderd.

Waardering

De TWEE TOEGANGSHEKKEN behorende tot de buitenplaats Biljoen zijn van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de decoratieve architectonische vormgeving;
- als karakteristiek markeringspunt van een entree tot de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528752

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 november 2006
Kadaster deel/nr 82881/44

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Velp Rheden Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Velp

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Velp Gelderland B 307

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 16: CASCADE.

Ten noorden van kasteel Biljoen gelegen CASCADE, vermoedelijk omstreeks 1800, bestaande uit keermuren van bakstenen en beton. Het water van de Beekhuizense beek stroomt uit een ca. 1 meter brede bak waarna het naar beneden valt. Aan de voet van de keermuren liggen stenen.

Waardering

De CASCADE behorende tot de buitenplaats Biljoen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de decoratieve vormgeving;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen Tuinsieraad

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528753

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82881/28

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velp	Rheden	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velp	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velp Gelderland	B			860
Velp Gelderland	B			859

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 17: RENTMEESTERWONING.

De voormalige RENTMEESTERWONING, waarschijnlijk uit het derde kwart van de 19de eeuw, is een witgepleisterd pand gebouwd op een van de L-vorm afgeleide plattegrond. Het pand heeft één bouwlaag onder twee haaks op elkaar staande zadeldaken met royaal overstek, windveren en sierspant. Op het met grotendeels met rode Hollandse verbeterde pannen gedekte dak staan drie wit gesausde schoorstenen. In het dakschild boven de linker zijgevel bevinden zich twee dakkapellen. De gevels hebben een niet symmetrische indeling en zijn voorzien van deuren en vensters (o.a. T-schuiframes, vierruits stolpramen) die deels voorzien zijn van luiken. De gevels zijn gedecoreerd d.m.v. gepleisterde banden en een grijs gesausde plint.

In het interieur bevindt zich o.a. een kelder met troggewelfjes. Het interieur is vrij gaaf bewaard gebleven en bevat ondermeer een witmarmeren gang en paneeldeuren.

Waardering

De RENTMEESTERWONING behorende tot de buitenplaats Biljoen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de gaaf bewaarde hoofdvorm, detaillering en materiaalgebruik;
- vanwege het vrij gaaf bewaarde interieur;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Rentmeesterswoning

Monumentnummer*: 528754

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82881/14

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Velp	Rheden	Gelderland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Velp	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Velp Gelderland	A			126

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 18: UITSPANNING.

De voormalige UITSPANNING, waarschijnlijk gebouwd in het eerste kwart van de 19de eeuw, is in een rode baksteen gebouwd pand op een rechthoekige plattegrond. Het één bouwlaag hoge en deels onderkelderde pand wordt overkapt door een overstekend zadeldak met wolfseinden dat door gesmoorde en enkele rode oud-Hollandse pannen wordt bedekt. Op het rechter dakschild (oost) een dakkapel en een groot dakraam. Op de kap staat een in baksteen opgetrokken schoorsteen.

Omstreeks 1940 is het pand geheel als woonhuis in gebruik genomen.

De voorgevel (zuid) wordt gekenmerkt door een houten serre aan de linkerkant en rechts een dubbel raam (2x10 ruits), voorzien van luiken. In de topgevel centraal een venster met halfronde afsluiting en voorzien van een wenkbrauw. Het venster bestaat uit een dubbel raam (2x2 ruits) en een van spaakroeden voorzien bovenlicht.

In de linkergevel (west) twee dubbele ramen (2x10 ruits), voorzien van luiken, een brede paneeldeur, de omlijsting is aan weerszijden voorzien van houten witgeschilderde blokpilasters. Rechts een samengesteld roedenraam dat voorzien is van luiken. In de rechtergevel een groot vierruits raam met luik en een kleiner vierruits raam met luik en een entree. De achtergevel (noord) is voorzien van vlechtwerk, de entree heeft een bovenlicht, Rechts een dubbel raam (2x6 ruits) met luiken. De topgevel is voorzien van een vierruits ventster voorzien van een luik en een wenkbrauw erboven. Alle vensters hebben rode kozijnen en witte ramen. De luiken zijn groen geschilderd.

Het interieur heeft nog grotendeels haar oorspronkelijke indeling behouden. In het interieur bevinden zich ondermeer enkele

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

schouwen, een kelder en opkamer, een steile trap naar de verdieping en diverse originele deuren.

Waardering

De UITSPANNING behorende tot de buitenplaats Biljoen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de gaaf bewaarde hoofdvorm, detaillering en materiaalgebruik;
- vanwege het vrij gaaf bewaarde interieur;
- als bijzonder onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Monumentnummer*: 528755

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82881/91

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velp	Rheden	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velp	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velp Gelderland	B			63
Velp Gelderland	B			62
Velp Gelderland	B			307
Velp Gelderland	B			387
Velp Gelderland	B			459

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 19: TWEE BRUGGEN.

Twee BRUGGEN uit circa 1900-1910, opgebouwd uit stalen I-profielen en beton. Een brug geeft toegang tot Overhagen, de andere is gelegen over de Beekhuizense beek ten noord-oosten van het kasteel Biljoen.

Waardering

De TWEE BRUGGEN behorende tot de buitenplaats Biljoen zijn van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de eenvoudige functionele vormgeving;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Brug(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 530298

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82870/56

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velp	Rheden	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velp	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velp Gelderland	B			459

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 20: STENEN DOORLAAT.

STENEN DOORLAAT uit circa 1900, gelegen aan de vijverloop in landschapstijl langs de parkweide ten noorden van het kasteel. De doorlaat is gesitueerd ten noorden van het bouwhuis.

De deels in gele baksteen en natuursteen uitgevoerde doorlaat bestaat uit een bakstenen achtermuur waarop haaks twee korte natuurstenen muren met inkeping voor een schuif. Aansluitend aan de natuurstenen muren een licht naar buiten uitzwenkend en naar onderen aflopend bakstenen muurwerk. De muren zijn tevens keermuren naar het park.

Waardering

De STENEN DOORLAAT behorende tot de buitenplaats Biljoen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de functionele vormgeving;
- als gaaf voorbeeld van een tot de ingenieuze waterhuishouding van Biljoen behorend bouwkundig onderdeel.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 530299

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 november 2006
Kadaster deel/nr 82869/115

Woonplaats* Velp
Gemeente* Rheden
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Velp
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Velp Gelderland
Sectie* B
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 685

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 21: BRUG EN KEERMUUR.

BRUG en KEERMUUR bij boerderij de Vischkom. Een over de erfsloot naar boerderij de Vischkom gelegen gesloten brug, die aan weerszijden door een monumentale rode bakstenen keermuur, waarin enkele muurankers, wordt begrensd. De rechte muur zwenkt naar de zijkanten in een flauwe hoek uit; de uitzwenkende delen zijn tevens keermuren naar de taluds. In het centrale muurgedeelte in het midden een getoogde waterdoorgang. Centraal in de doorgang aan de zijde van het erf een derde doorgang, die oorspronkelijk naar het bijgebouw achter boerderij de Vischkom leidde en die in de 19de eeuw als afvoerkanaal voor water en zalm dienst deed, in de tijd dat in dit bijgebouw achter de boerderij een zalmkwekerij was gevestigd.

Waardering

De BRUG en KEERMUUR bij boerderij de Vischkom behorende tot de buitenplaats Biljoen zijn van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de gaafheid;
- vanwege de zeldzaamheidswaarde.

Hoofdcategorie Kastelen, landhuizen en parken
Subcategorie Tuin, park en plantsoen
Functie Brug(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 530300

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 november 2006
Kadaster deel/nr 82876/106

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Velp Rheden Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Velp

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Velp Gelderland B 62

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 22: DOORLAAT MET KEERMUREN.

DOORLAAT MET KEERMUREN, gelegen tussen de NO-hoek van de gracht rondom Overhagen en de vijverpartij in landschapsstijl aan de zuidzijde van Kasteel Biljoen. De bakstenen doorlaat voert vanaf de vijverpartij deels ondergronds onder het wandelpad, waarna het in een kwartcirkelvormige bocht in zuidwestelijke richting vertakt en zich tot een door deels rechte en gebogen rode bakstenen keermuren omgeven kleine vijver verbreedt en het aan de ZW-zijde van deze vijver zich in een rechte hoek in zuidoostelijke richting in een rechte lijn onder de openbare weg voert tot aan de gracht rondom Overhagen.

Het ensemble dateert uit de eerste decennia van de 20ste eeuw en betreft vermoedelijk een vereenvoudigde versie van de in oorsprong laat 18de-eeuwse cascade en doorlaat, die zich op deze plek bevond.

Waardering

De DOORLAAT MET KEERMUREN is van algemeen belang:

- vanwege de zeldzaamheidswaarde;
- als voorbeeld van een tot de ingenieuze waterhuishouding van Biljoen behorend bouwkundig onderdeel.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 530301

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 november 2006
Kadaster deel/nr 82876/96

Woonplaats* Velp
Gemeente* Rheden
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Velp
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Velp Gelderland
Sectie* A
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 809

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 23: CASCADE.

CASCADE in beek langs Beekhuizenseweg. Cascade in roodbakstenen opbouw waarop een betonnen bak. Het water van de Beekhuizense beek stroomt door de ca. 1 meter brede bak waarna het naar beneden valt. Aan de voet van de keermuren alsmede in de bak liggen stenen. De in oorsprong 19de-eeuwse cascade werd in de eerste decennia van de 20ste eeuw opgeknapt en vereenvoudigd.

Waardering

De CASCADE in beek langs Beekhuizenseweg is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de decoratieve vormgeving;
- als voorbeeld van een tot de ingenieuze waterhuishouding van Biljoen behorend bouwkundig onderdeel.

Hoofdcategorie Kastelen, landhuizen en parken
Subcategorie Tuin, park en plantsoen
Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 530302

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 november 2006
Kadaster deel/nr 82876/100

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Velp Rheden Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Velp

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Velp Gelderland A 427

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 24: CASCADE.

CASCADE achter molenaarshuis. In rode baksteen opgetrokken cascade, gesitueerd pal achter de stenen schuur achter het molenaarshuis. De cascade gaat in oorsprong terug tot omstreeks 1800, maar dateert in huidige aanzien uit omstreeks 1900. De cascade bestaat uit een bak ter breedte van de beek met bakstenen rand, die ter hoogte van het verval van de beek gedragen wordt door een bakstenen keermuur, waarvan de rechter voorzijde, ter kering van het talud, schuin naar beneden afloopt. Ter hoogte van de randen van de bak wordt de keermuur bekroond door een afsluitstuk van naar achteren toe per rij verjongend baksteenwerk.

Waardering

De CASCADE achter molenaarshuis is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de decoratieve vormgeving;
- als voorbeeld van een tot de ingenieuze waterhuishouding van Biljoen behorend bouwkundig onderdeel.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 530303

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 november 2006
Kadaster deel/nr 82876/88

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Velp Rheden Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Velp

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Velp Gelderland A 493

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 25: MOLENAARSHUIS.

MOLENAARSHUIS (zogenaamd Muldershuis). Aan de voet van de Keyenberg gelegen witgepleisterd woonhuis, voormalig molenaarshuis van de oorspronkelijk achter de woning gesitueerde papiermolen. Het huis is opgetrokken op rechthoekige grondslag op hoog grijs geschilderd plint en is overkapt door een met rode Oud-Hollandse pannen gedekt hoog schilddak. Muurankers aan de voorzijde verwijzen naar de stichtingsdatum: 1617. Vensters met meerruits schuiframen (XIXa) en luiken. Deur met getoogde latei en gietijzeren levensboom in bovenlicht. Het huis is in 1977 gerestaureerd.

Waardering

Het MOLENAARSHUIS is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ornamentele waarde aan de rand van de parkaanleg;
- als herinnering aan de ingenieuze papiermolenindustrie en waterhuishouding van Biljoen.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Bijgebouwen kastelen enz. Bijgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument